

Fiiggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajduszoboszlón, I., Rákóczy-ut
36. szám alatt, ahová a lapra
vonatkozó összes levelezések és
minden közlemények intézendők.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos:
BOR JÁNOS.

Felelős szerkesztő:
Dr. vitéz SIMON ÁRPÁD.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egynegyed évre
2 pengő. Vidéki előfizetőknek
2 pengő 50 fillér. — Lapzárta
szombaton délelőtt 10 órakor.

Hirdetések olcsó díjszabás mellett felvételnek: Kovács Kálmán „Bocskay”-könyvnyomdájában, Hajduszoboszló, Főter.

Bár a nemzetközi helyzet kétségtelenül súlyos és veszélyekkel telt, mégis megvan minden reményünk arra, hogy végül is a józanság s a mások érdekeivel is számoló belátás fog felülkerekedni s elkerülhető lesz, hogy generációnk egy újabb összecsapásban veszélyeztesse mindazt, amit hosszú időközön keresztül jóléte, fejlődése érdekében megteremtett. **DARÁNYI KÁLMÁN.**

Felszabadult Magyarország a népszövetségi ellenőrzés alul.

Örömhír érkezett csütörtökön Genfből a rádión. Az állami élet legfontosabb területén, a pénzügyek kormányzásában Magyarország visszanyerte teljes függetlenségét és szabadságát: A népszövetség megszüntette Magyarország pénzügyi ellenőrzését. Pénzügyi, közgazdasági és politikai körökben ez az intézkedés általános meglepetést keltett. Kétségtelen, hogy ez a kedvező döntés az államháztartási egyensúly helyreállításának s ezzel kapcsolatosan a magyar pénzügyi viszonyok tartós javulásának a következménye. Hogy ezt a helyzetet elértük, dicsősége Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter odaadó, lelkes tevékenységének, de nem tulozunk, ha azt mondjuk, hogy talán még nagyobb dicsősége az adófizető polgárság példás magatartásának és fizető alkalmosságának. Sajnos, a szinte hihetlenségig fokozódott adózási rendszer nagyon sok esetben az éhező lakosság szájából az utolsó falatt kenyeret is kivette. Tehát közvetlen részesei a magyar adófizető polgárok annak az elismerésnek és elégtételnek, amelyben most részesültünk.

Dr. Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter, aki nemcsak szakavatott munkásságáról, de a legnagyobb szerénységéről adott tanubizonyságot a népszövetségi határozatról ekként nyilatkozott:

— A népszövetségi tanács csütörtöki határozata kétségkívül fordulópontot jelent Magyarországon pénzügyi sorsának alakulásában. Nagy erkölcsi megbecsülés és elismerés ez a határozat, amely igazán érdemes tényezője a magyar adófizető, az a sok millió magyar állampolgár, aki hosszú évek óta a legnagyobb önfeláldozással teljesíti a haza iránti kötelezettségeit a legnehezebb, legválságosabb időkben is. Valóban a magyar adófizető kapta meg Genfben a népszövetségi államok elismerését,

A pénzügyi ellenőrzés népszövetségi megszüntetése s az ország pénzügyi függetlenségének újbóli feltámadása az ország lakosságának általános örömeire szolgál és bizonyosan emeli polgári önértékét is. Egyébként a népszövetségi tanács pénteki ülése ez alkalomból szívélyes szavakkal üdvözölte a magyar kormányt,

A „Hangya” szövetkezet udvarában

folyó hó 31-től kezdődően minden hétfőn és pénteken reggel 8 órától déli 12 óráig csirkét, tyukot, gyöngyöst, hizott kacsát és libát, a mindenkor hivatalos áron, bármilyen mennyiséget átveszünk.

Tojást minden időben az előírt áron az üzletben veszünk.

A hirdetett olcsó és jó borok állandóan kaphatók!

100 kg. elsőrendű tűzifa hasáb 4-13 P
100 kg. elsőrendű tűzifa aprított 4-80 P

Gyógyszálló létesítés, tervpályázat.

A január 28-án tartott városi képviselőtestületi közgyűlés elé dr. Márton Gábor polgármester a következő előterjesztést intézte:

„Tekintetes képviselőtestület!

Az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal képviseletében, annak elnöke dr. Tormay Géza ny. államtitkár, m. kir. titkos tanácsos ur öxelenciója a mult év december 9-éről kelezve arról értesített, hogy az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal keretében az O. T. I. és M. A. B. I. kölcsönök ügyében alakított bizottság 1937. évi november hó 24. napján tartott ülésében érdemleges tárgyalás alá vette Hajduszoboszló megyei város azon kérelmét is, miszerint a létesítendő fürdő és szanatórium építéséhez 150,000—200,000 P kölcsönt kér.

Közli egyszersmind azt is, hogy a kölcsönök folyósításával foglalkozó bizottságnak az a véleménye, hogy Hajduszoboszló városának, nagyjelentőségű gyógytényezőire való tekintettel, a tervezett mintegy 20 szobás szálloda elégtelen. Ehelyett egy gyógyfürdő, mint a magyar idegenforgalom szempontjából egy legalább 100—200 szobás szálló, vagy gyógyszálló létesítését tartaná nagyszerűen fellendült vendégforgalmunkhoz mérten kívánatosnak. Egy ilyen, 100—150 szobás nagyobbarányú szálloda építkezést ugyanis a bizottság hajlandó volna a maga részéről oly módon is támogatni, hogy a rendelkezésére álló hitelkeretből egy cca. 500,000 pengős kölcsön folyósításával igyekeznek fenti terv megvalósítását támogatni.

A bizottság egyszersmind felhív engemet arra, hogy az ügygyel ily értelemben foglalkozzak és városomnak e kérdésben elfoglalt álláspontját az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal elnökségével rövidesen közöljem.

Öxelenciája levelének utolsó bekezdésében azt közli velünk, hogy az ipari minisztérium magas építési osztályának képviseletében Bernádt Győző miniszteri tanácsos ur, ki az országos magyar idegenforgalmi hivatalnak az iparügyi minisztérium részéről tagja, készségesen leutaznék városunkba, hogy a szállóépítési kérdést itt a helyszínen megbeszélje és ügyünket tanácsaival szolgálja.

Ez értesítés vétele után nyomban megköszöntem az idegenforgalmi hivatalnak szálló építési ügyünk iránt tanusított támogató jóindulatát s egyszersmint Bernádt Győző miniszteri tanácsos ur öméltóságát arra kértem, hogy kilátásba helyezt leutazását azon-

nal valósítsa meg, hogy az ügygyel a legközelebbi képviselőtestületi közgyűlésen konkrét formában foglalkozhassunk.

A közbejött nagy hidegek miatt azonban a miniszteri tanácsos ur nem jöhetett és telefonon történt sürgetésem következtében azután abban állapotunk meg, hogy a pénzügyi ellenőr ural egyetemben folyó évi január hó 22. napján délelőtt 10 órakor az iparügyi minisztériumban fogad bennünket. Bár a városi főmérnök ur a családjában bekövetkezett haláleset miatt gátolva volt abban, hogy velem jöhessen, Veress Béla igazgatómérnök pedig aznap este 6 órakor az újságíró club meghívására a hajduszoboszlói gyógyforrásokról Debrecenben felolvasást tartott s így ő is akadályozva volt, így nem akarva az anélkül is régóta huzódó ügyet tovább késleltetni, a jobbára már műszaki természetű ügynek a letárgyalását a pénzügyi ellenőr ur társaságában egyedül kellett elintéznem.

A miniszteri tanácsos ur elsősorban a minisztérium kívánságának az előzetes bemutatás következtében átvizsgált és az általa támasztott kívánalmaknak megfelelően egyszer már átdolgozott tervpályázati hirdetményt, a műleirást és a részletes tervezési programot, valamint a fürdőtelep vázlatos térképét tanulmányozta át s a következő észrevételeket tette, amelyeknek betartását a legnagyobb jóindulattal figyelmünkbe ajánlotta.

1. Az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal szálloda építési kölcsöne folyósítása alkalmával más helyeken a súlyt arra fektette, hogy az idegenforgalom céljait szolgálólag az általa folyósított kölcsönből minél több szállodai szoba épüljön. Átlátja azonban azt, hogy Hajduszoboszló város helyzete országos hírű gyógyforrásai folytán speciális s itt a fürdő szempontok fokozottabb mértékben honorálandók még a szobák számának a rovására is. Ily körülmények között a folyósítandó kölcsön mérvéhez viszonyítottan aránylag igen csekély szobalétszámmal is meg lenne oldható részünkről a kérdés, amennyiben 60 szobánál, amelyeknek fele két ágyas, fele pedig egy ágyas lenne — többnek az építése részünkről nem kívántatnék meg.

Ily körülmények között tervpályázatunkban eddig foglalt szoba szám 60-ra lenne felemelendő és a tervezési program egyéb része ezzel a szobalétszámmal lenne arányosítandó.

2. A szobák belső higiénikus berendezésére fokozott gond fordítandó, minden szoba mosdóval, hideg- és melegvízzel látandó el.

3. Káddal ellátott fürdőszobák is megfelelő számban létesítendőek.

4. Az O. T. I. és M. A. B. I.-nál Hajduszoboszló város részére gyógyszálló építésre 500,000 P van rezerválva, szükség esetén azonban ez összegnél több is folyósítható lenne, vagy legalább is ez összegnél jelentékeny összeggel nem több kölcsönnek a folyósítása az O. T. I. és M. A. B. I. részéről nem ütköznék akadályba.

5. A tervpályázat meghirdetésére tülhosszú időt ne szabjunk meg, öméltségének a véleménye szerint errenézve elegendő lenne egy hónap is, azonban ez nézetem szerint legalább két hónapban lenne megállapítandó, hogy a mi nekünk szinte léterdekünket jelentő fürdőépítés ügyben nyugodt tervezések lehetősége biztosítható.

6. A szállóval kapcsolatos közös, fedett gyógymedencék teteje kinyitható legyen.

7. A gyógyszálló keretében az izzappakolás és gyógykezelés feltétlen megvalósítandó, mint nem költséges, de a reumás betegek által nagyon keresett gyógy mód.

8. Figyelmünkbe ajánlotta öméltség, hogy a tervezéssel esetleg meg lehetne bízni valami jobb nevű építész. A megbízás utján való kiadás ugyanis sokkal rövidebb idő alatt lejártható és kevésbé költséges. Errenézve azonban adott felvilágosításom után, miszerint tervpályázatunk már mint nyílt meghirdetés bírálatot előzetesen felül a minisztérium által és megbízás adás utján a zsüri tagjainak közreműködését nem kellene igénybe venni, ami a fürdő építkezési ügyünket később intező zsüri tagok érzékenységét esetleg idézi elő, abban állapotunk meg, hogy a nyílt meghirdetésnek a módját választjuk ugyan, azonban ez azonnal közzétehető és mivel már az előzetes miniszteri felülbírálat elnyerte, most már csak a hirdetések másolatának a becsatolása mellett a meghirdetés tényének a bejelentése történe meg, mint ahogy azt képviselőtestületünk a mult gyűlés alkalmával eképen már el is határozta.

Tekintetes képviselőtestület!

Veress Béla mérnök urat a pályázati hirdetés, műleírás és tervezési programm jelentésében foglaltaknak megfelelő azonnali átdolgozására felhívtam és tisztelettel kérem a tek. képviselőtestületet, hogy a kölcsönt nyújtó O. T. I. és M. A. B. I. részéről a kölcsön folyósítása körül támasztott kívánalmaknak, követelményeknek is megfelelő, de megítésem szerint a város igényeinek is megfelelőképen átdolgozott tervpályázati módosításokat elfogadni s a hirdetmény azonnali kibocsátására a felhatalmazást megadni méltóztatásuk.

A polgármesteri előterjesztést dr. Szabó Zoltán főjegyző ismertette s az a közgyűlésen élénk, de igen tárgyilagos vitára adott alkalmat. A nagyfontosságú kérdéshez hozzászóltak Körner Géza, Lénárt András, Nagy Ferenc, Demjén Ferenc, Veress Béla bizottsági tagok. Elnöklő polgármester és Veress igazgató-mérnök felvilágosításai után azt a képviselőtestület egyhangú határozattal elfogadta s felhatalmazta polgármestert, hogy a fürdői tervpályázatot április elsejei lejáratával sürgősen meghirdettesse.

Városi közgyűlés.

Hajduszoboszló megyei város képviselőtestülete jan. 28-án, pénteken délelőtt rendes közgyűlést tartott. Több nagyfontosságú ügy került napirendre, így a gyógyszálló tervpályázatának meghirdetésére vonatkozó polgármesteri előterjesztés, a vízpalackozó üzemre vonatkozó szerződés szövegének kibővítése, a gyógyfürdő területén építendő negyedik gyógymedence megépítése. A közgyűlés alkotó munkakedvében volt s a viták mindvégig komoly és tárgyilagos mederben folytak.

Napirend előtt polgármester részletes tájékoztatást adott a képviselőtestület tagjainak a városi számvevőségek államosításáról szóló s ez évi április 1-én életbelépő törvény rendelkezéséről különös tekintettel a kinevezések, áthelyezések, nyugelbányás alá vonások és tisztviselői illetmények jogszabályaira.

Nagy Ferenc képviselő önálló indítványt nyújtott be arról, hogy általa már többször hangoztatott egészen jelentéktelen ügyek és néhány állítólag végre nem hajtott képviselőtestületi határozat miatt indítson a képviselőtestület dr. Márton Gábor polgármester ellen fegyelmi vizsgálatot és a vizsgálat tartására állásától függeszse fel. Az indítvány felolvasatván, közgyűlés az indítványozó egy szavazatával szemben az összes szavazatokkal minden indokolás nélkül kimondta, hogy a beadványt nem óhajtja tárgyalni. A képviselőtestület emez állásfoglalásával az indítványban foglaltak felett pálcát tört.

Ezek után dr. Szabó Zoltán főjegyző és az előadók megkezdették előterjesztéseiket az állandó választmány határozati javaslatai alapján. A pénzügyminiszter értesítette a várost, hogy 6000 P államsegélyt utalt a városnak segélyül, melyből 4006 P az államrendőrségi hozzájárulást, 1994 P a várost illeti. A segélyt, a közgyűlés köszönettel vette s annak kieszközöléséért dr. Tasnádi Nagy András országgyűlési képviselő, államtitkárnak szinte köszönetet mondott, hála-járól, ragaszkodásáról és tiszteletéről biztosítván őt. Ugyancsak köszönetet fejezve ki Inánts Papp Elemér pénzügyminiszteri osztályfőnöknek a város iránt tanúsított jóindulatáért.

Nagyobb vita keletkezett a vármegyei kisgyűlésnek a Kontsek Lászlóval kötött vízpalackozási szerződés módosítást elrendelő véghatározatánál. Nagy Ferenc azt hangoztatta, hogy a cég székhelye Szoboszló legyen. Szerinte ezt több adózási szempont tenné kívánatosá. Polgármester felvilágosításai, továbbá Körner Géza, Cseke Gábor képviselők hozzászólásai után közgyűlés névszerinti szavazattal a szerződés pótlását 39 szavazattal egy szavazat ellen elfogadta. Egy bizottsági tag nem szavazott.

Ezután következett a gyógyszálló létesítésére és tervpályázat kiírására vonatkozó nagyfontosságú tárgy, amelyről lapunk külön rovatában emlékeztünk meg.

Alispán az 1938. évi költségvetésre vonatkozó észrevételeit közli s jelzi, hogy némi változtatások kérésével után a közgyűlés által megállapított 72 százalékos pótdadónak 75 százalékra leendő emelését javasolja belügyminiszter urnak. Tudomásul vétetett, ugyszintén a város és közüzemek között fennálló tartozások mikénti rendezése is. Bielicky Béla gazdavadásztársasági elnök kérését, hogy a képviselőtestület bizonyos díjak mellett vadászterületet adjon át nekik bérletbe, képviselőtestület nem teljesítette, mert a kérdéses

vadászterületeket tíz évre már a dr. Békésy Jenő elnökléte alatt működő vadásztársaságnak haszonbérbe adta. Ezt a határozatot megfellebbezte Bielicky elnök s a felelbezés eldől-téig a képviselőtestület nem nyilatkozhat.

Veress Béla közüzemi igazgató-mérnöknek a nemzetközi fürdőügyi kongresszus mult évi lefolyásáról szóló értékes beszámolója általános érdeklődést keltett. Közüzemek előterjesztése az 1938-ik évi beruházási tétel felhasználásának kieszközölésé-

ről s a költségvetésben előirányzott 40,000 P mikénti felhasználásáról nagyobb vitát keltett. Egy új medence építése határozatba ment és pedig úgy, hogy az hullámfürdőnek épüljön. Református iskolaszék ama kérelme, hogy a Kovács Gyula-féle tanyai községi iskola a református egyház kezelésébe adassék át, az alapító levélben foglalt rendelkezések következtében nem lett teljesíthető.

Számos kevésbé fontos ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

Veress Béla előadása a hajduszoboszlói hőforrásokról.

Veress Béla, a hajduszoboszlói villanytelep és gyógyfürdő nagy agilitású igazgatója, január 22-ikén, a Magyar Mérnök és Építész Egyet debreceni osztályának ülésén előadást tartott a hajduszoboszlói hőforrásokról. A megjelent kiváló vendégek és szakférfiak soraiban ott voltak: Koren Emil MÁV üzletvezető, dr. Balogh Sándor városi tanácsnok, dr. Tarján Oszkár HEV felügyelő törv. biz. tag, Borsos József ny. műszaki tanácsos, dr. Ádám Gyula gyógyfürdő orvos, vitéz Bockó Béla a városi gyógyforrásüzem igazgatója, Grassl Herbert, az Idegenforgalmi Hivatal igazgatója, Faller Gusztáv bányatanácsos, Sajó István, Berger József, Migray László mérnökök, Wurfer Gyula, a Kreier festékgár debreceni fiókjának igazgatója, dr. Stepper Károly polgármesteri titkár és még számosan.

Simonffy Miklós, a Mérnökegyet illusztris elnöke, szíves szavakkal üdvözölte az előadót, valamint a díszes hallgatóságot.

Veress Béla igazgató-mérnök tartotta meg ezután előadását, amelyben rendkívül mélyenjáróan taglalta a hajduszoboszlói hőforrások jelentőségét műszaki és gazdasági szempontból. Lehetetlenség röviden összefoglalni mindazokat a rendkívül érdekes megállapításokat, amelyeket Veress Béla mindvégig adatokkal is alátámasztott. Az bizonyos, hogy higgadt tárgyilagossággal és minden elfogultságtól mentesen jelölte meg a

hajduszoboszlói hőforrások helyét és sulyát az ország természeti kincseinek értékállományában s egyszersmind érdekes számadatokkal, kellő megvilágításban mutatta be azt Hajduszoboszló város fejlődésében is.

Kétségtelenül a legtávolabbról sem felszínes és reklámozó elme-futtatás volt a Veress Béla előadása, hanem a legkomolyabb, a legalapossabb tanulmány s éppen ezért érthető és természetes is, hogy a legmelegebb elismerésben részesült és gondolatokat is váltott ki.

Faller Gusztáv bányatanácsos rámutatott arra, hogy a hajduszoboszlói hőforrások intenzitása állandónak mutatkozik s ezért a földgázt komprimálva motorhajtásra is fel lehetne használni, de a hőenergiát a kertészeti kultúrának is szolgálatába kellene állítani.

Simonffy Miklós elnök hálás köszönetet mondott a valóban kimagasló előadásért Veress Béla mérnök-igazgatónak s nagyon helyesen utalt arra, hogy ime egy közüzemi mérnöknek milyen szerteágazó területen kell kifejteni a maga tevékenységi körét. Addig is, míg felsőoktatásunk a huszadik század igényei szerint fejlődik és átalakul, a Mérnök Egyet ilyen előadások tartásával igyekszik tagjainak tudását gazdagítani, hogy minél nagyobb felkészültséggel álljanak az országos építőmunka szolgálatára.

Cegléd Antal iskolaigazgató, ősi hajdutestvérünk fényes ünneplése a rákospalotai iskolaszékben.

Rákospalota megyei város iskolaszéke jan. 17-én délután 6 órakor Negyedi-Wagner Aurél elnökléte alatt díszülést tartott, amelynek egyetlen tárgya Cegléd Antal ny. iskolaigazgatónak a kultuszminiszteri elismerő okirat átadása volt. A díszülésen az iskolaszéki tagokon kívül megjelentek az összes iskolák tanerői is akik, amikor Cegléd barátai kíséretében, diszmagyar ruhában megérkezett, olyan dörgő eljenzéssel fogadták, ami Palotán eddig keveseknek adatott meg.

Az ülést az elnök a Magyar Hiszekeggyel nyitotta meg, majd jelentette, hogy ma nem tárgyalni, nem vitatkozni, hanem ünnepelni jöttünk ide és pedig azt, aki arra a legméltóbb s ez a férfiú Cegléd Antal, akinek szemei előtt hosszú szolgálati ideje alatt soha sem homályosult el a harc, az iskola és Rákospalota város közönségének szeretete. Hűen vázolta Cegléd érdemeit és felkérte dr. Szöcs József polgármestert az okirat átadására. Dr. Szöcs József polgármester felolvasta az elismerő okiratot, többek között a következőket mondotta:

— Ezen elismerés negyven évi nemes munkának a gyümölcse, annak a férfiúnak, akit ez igazán megillet, aki negyven éven át adta lelkének gazdag kincseit nemcsak a gyermekeknek, hanem Rákospalota egész közönségének, ki fenkölt, önzetlen gondolkodásának igen sokszor tanujelét adta, de nemcsak az iskolában, hanem a költészet, újságírás terén is, nemcsak a helyi, hanem a vidéki lapokban is találkozunk — különösen az Alföldön — Cegléd irásaival.

Beszéde során a palotai polgári körbeli működésére is kitért, ahol olyan baráti kört alakított ki, amely ismeretes az egész városban. Megemlíti Cegléd amerikai útját is, ahová a zarándokcsapattal a saját költségén ment ki s ott is jó hírnevet szerzett a magyarnak. Fájdalommal bucsuztatja a katedrától, de fájdalmát enyhíti az, hogy Rákospalota szeretete vele van és lesz a nyugállományban is, mert békeszerető és ellenség nélkül áll. Örömet nyilváníttja azért, hogy őt a Gondviselés Rákospalotának adta. A város közönsége nevében

BARBÓCZ MAGÁNYOMOZÓ IRODÁJA

Nyomozások. Figyelések.
Információk. Biztonsági
örzések, kísérek. Nappali és
éjjeli szolgálat. Külföldi össze-
kötések.
Pontos. Gyors. Megbízható.

HÖFORRÁS-TÉR 8. SZ.

szerezzék meg neki a miniszteri elismerést.

Dr. Schwartz Gusztáv apátplébános, pápai prelátnak teljes egészében aláírja az előtte szóló minden szavát, de nem lenne teljes a jegyzőkönyv, ha abból hiányozna a római kat. egyház bucsuja (Cegléd t. i. református.) Fáj Ceglédy-től bucsuzni, mert a legnagyobb szeretettel, jószággal volt hozzá is, bármikor, bármivel fordult hozzá. Ezt köszöni meg ma neki a 30 ezernyi katolikuság nevében.

Pröle Sándor esperes az év egyház nevében köszönte meg Ceglédynek a munkát, amit elismerni lehet ugyan, de kellőképpen jutalmazni nem. Mint pedagógustól bucsuzik tőle, de mint barától nem, aki szívében is talpig ideális és becsületes. Kéri, hogy lelki fejlődésben legyen továbbra is Rákospalotán.

Sélyei-Fröhlich Ferenc indítványára az elhangzott beszédek jegyzőkönyvben teljes terjedelmükben megörökítették és az ülés jegyzőkönyvi kivonata a kultuszminiszterhez felterjeszteni határozatolt.

Végül elnök az iskolaszék nevében gyönyörű szavakban vett bucsut Ceglédy-től.

Ceglédy Antal meghatva mondott köszönetet a miniszternek az elismerésért, köszöni az iskolaszéknek, hogy támogatta működését idején; köszöni tankollégáinak a segítségüket; örömmel látja utódjait Benderek István igazgatót. Bucsuzott az igazgatói és a tanszemélyzeti helyiségektől és itt köszöni meg a város egész közönségének azt a megbecsülést, amiben harminc évén át részesítették. Ezzel a legszebb iskolaszéki ülések egyike véget ért.

Az iskolaszék a diszülésről testületileg a polgári körbe vonult át, ahol már fehér asztal várta az érkezőket. Itt a rendezést már a polgári kör vette át, de ez szoros feladat volt, mert oly sokan jöttek Ceglédy-t ünnepelni, hogy már vagy csak a sarokban, vagy sehol sem akadt hely.

Dr. Szöcs József polgármester szép bevezető beszéd után a kormányzó-t köszöntötte.

Dr. Darás Sándor köri elnök mint házigazda köszöntötte az összes megjelenteket, majd felolvasta Ceglédy eddig kapott miniszteri és főispáni köszönő, elismerő leveleit, Benkő István és Szabó Miklós ref. lelkészek gyönyörű köszöntő leveleit.

Utána Benderek István utódja, igazgató-tanító köszöntötte az összes elemi iskolai tanszemélyzet nevében Ceglédy-t, megkapóan kedves és szép beszéddel.

Bea Antal lelkész római kat. egyház üdvözlését tolmácsolta.

Vaith Salamon igazgató-tanító az izr. hitközség és iskola, vitéz Kálmán Béla a palotai vitézek, Szeniczey Károly ipartestületi elnök az iparosság, Sélyei-Fröhlich Ferenc a NEP nevében, mint annak elnöke köszöntötte az öreg

kuruc 48-ast, a nemzeti alapon állók hű tagját, úgy is mint a várossá alakulás fő-harcos előmozdítóját. Dr. Földváry Tivadar a Kaszinó, de a maga nevében is szeretettel köszöntötte az őskurucot és a magyar gondolat vezérét. P. Varga Vince, a Gazdakör elnöke a gazdátársadalom üdvözlését tolmácsolta, humorral is fűszerezve.

Az elhangzott és nagy tetszéssel fogadott üdvözlő beszédekre az ünnepelt Ceglédy Antal régi jó szokásához híven, versbe foglalt élces, humoros, szellemes köszönetet mondott.

A viharos tetszéssel, zugó tapssal jutalmazott köszönet elhangzása után a nótaköltő R. Varga József urinak zenekeze vett át a lélekemelően szép ünnepély további szerepét s az ő s ivhez szóló magyar nótái zengése mellett a nagy, diszes ünnepelő társaság hol dalra gyujtva, hol táncra (persze csak csárdásra) perdülve, az ünnepelt lelkendező, nagy öröme, a legjobb hangulatban a késő záróráig elszórakozott.

Itt jelezzük azt is, hogy dr. Takács György főszerkesztő, a Palota-Ujpest nevében a szerkesztési összejövetelen szintén üdvözölte a kiváló pedagógust és a lap népszerű szerkesztőjét.

Rákospalotának egy »Ceglédy Antal«-ja van, hozzá hasonló nem volt és aligha lesz, amilyen lebilincselő, kedves, baráti, önzetlen és példás volt működése, éppoly szép volt ünneplése is.

A kongresszusi iroda üzeni.

P. Bangha Béla S. J. nyilatkozata.

Az Eucharisztikus Világkongresszus a legújabb idők legnagyobb vallásos megnyilatkozása. Szerény kezdetből indult meg ezelőtt több, mint 50 évvel és most már az egész világ felfigyel a katolikusok e hatalmas megmozdulására. Az idők úgy hozták magukkal, hogy ezek a szerény keretek között indult eucharisztikus kongresszusok jelentőségükben egyre nőttek és kitűnő eszközzé lettek a keresztény gondolat és vallásosság gondolatában. A harcoss istentelenség fenyegető veszélye, a bolsevizmus minden emberi értéket megsemmisítő törekvése szinte kézenfekvővé tette a gondolatot, hogy a most készülő kongresszus túl a hívő tömegek vallásos meggyőződésének elmélyítésén az istenhit propagandája is legyen.

Ez a cél tisztán lelki ugyan, de a kor jellegzetes körülményei folytán különleges időszerűséget is nyer. Ma, mikor a harcoss istentelenség ádáz küzdelmet folytat az istenhit és az istenhívők ellen, mikor az ateizmus nemcsak a toll fegyverével száll sikra tévedéseinek terjesztésére, hanem a terror minden eszközével is az emberekre akarják kényszeríteni az istentagadást, a kongresszus szükségképp szembefordul a vallásellenes áramlatokkal. Természetesen ez nem azt jelenti, hogy az Eucharisztikus Kongresszuson az ateizmus fegyverhordozóival akarnánk szócstatákba elegyedni. De az eucharisztikus ünnepségeket egyúttal tiltakozásnak szánjuk — a belső vallásos elmélyítésen kívül — a nagy vallási üldözések ellen, amelyeknek vérzivatarában, Mexikóban, Spanyolországban és Oroszországban templomokat gyujtanak fel, papokat és apácákat gyilkolnak meg és a hívők tíz- és száz-

A Hajduszoboszlói Takarékpénztár

állandóan folyósít kölcsönöket föld- és házingatlanokra a legelőnyösebb feltételek mellett.

Elfogad betéteket kamatozásra betétkönyvecskére és folyószámlára.

A takarékos jelen hozza meg a nyugodt, boldog jövőt!

ezreit mérsárolják le egyedül azért, mert katolikusok, istenhívők.

Ez a tiltakozás a kongresszuson nem harcias formában, hanem teljesen lelki sikon nyilvánul meg. A vallásüldözők rémtetteiért a világ katolikusága itt, a budapesti kongresszuson akar engesztelést nyújtani Krisztusnak. A meggyalozott templomokért, a kifosztott tabernákulumokért, a szent edényekkel ült orgiákért, a leölt istenhívők véérért, az istenhívők tábora jóvátételt nyújtani Istennek, aki ellen ezek a sértések végső fokon irányulnak.

Ez a gondolat, amely a magyarországi Eucharisztikus Előkészítő Bizottságtól indult ki, az egész világon élénk visszhangra talált. Mindenütt nagy lelkesedéssel karolják fel és máris sok püspök felszólította hivatott, hogy a kongresszus napjaiban egyházmegyéinek templomában közös áldozás és ájtatosság legyen. Így e napokban nemcsak a Budapestre összegyűlt hívők százezrei fognak némán tiltakozni a vallásüldözés ellen, hanem az egész katolikus világ Budapest felé néz és részt vesz az itt folyó engesztelési aktusban.

Megnehezült a különböző vizsga a polgári iskoláknál az ötödikes és hatodikos népiskolai tanulók számára.

A kultuszminiszter rendeletet adott ki a népiskola felsőbb osztályait végzett tanulók polgári iskolai különbözőzeti és magánvizsgálata tárgyában. A polgári iskolákról szóló törvény lehetővé teszi, hogy a népiskola ötödik osztályát végzett tanulók a polgári iskola második osztályába, a hatodik osztályt végzettek pedig a polgári iskola harmadik osztályába rendes tanulóként felvételt nyerjenek, ha az előírt különbözőzeti vizsgálatot sikerrel leteszik. A kultuszminiszter a gyengébb tanulók különbözőzeti vizsgálata és polgári iskolai továbbtanulása terén kedvezőtlen tapasztalatokat szerzett és ezért most kiadott rendeletében a különbözőzeti vizsgáról szóló rendelkezést úgy módosítja, hogy ezentúl ilyen különbözőzeti vizsgálat valamely polgári iskolánál csak az iskolaévelejárás, szeptember 30-áig engedélyezhető és ilyen vizsgálatra csak az a tanuló bocsátható, aki a népiskola ötödik, illetve hatodik osztályát a közvetlenül megelőző tanévben minden tantárgyból legalább jó eredménnyel végezte el. Az ötödik, vagy hatodik osztályt nem a közvetlen megelőző évben végzett tanulók, akik a rendes tanulástól és az iskolai rendtől többnyire már el is szoktak, továbbá azok, akiknek bizonyítványa nem felel meg a megkívánt előmeneteli felvételeknek, polgári iskolai különbözőzeti vizsgálatra engedélyt nem kaphatnak, polgári iskolai tanulmányaikat csak mint első osztálybeli rendes tanulók

kezdenek meg. Nem kaphatnak különbözőzeti vizsgálatra engedélyt azok sem, akik, bár sikerrel tették le a népiskola ötödik, vagy hatodik osztályának vizsgálatát, polgári iskolai magántanulók akarnak lenni. Ezeknek a polgári iskolai első és második osztályról teljes magánvizsgálatot kell tenniük és a két vizsgálat között egy évnél kell elteltetni. Két osztály összevont magánvizsgálatára csak tizenégy évnél idősebb folyamodók kaphatnak kivételesen engedélyt.

Minthogy a népiskolák hetedik és nyolcadik osztálya számára készült egységes, átmeneti tanterv a polgári fiúiskola, valamint a polgári leányiskola harmadik és negyedik osztályának tantervétől lényegesen eltér, a népiskola hetedik, vagy nyolcadik osztályát végzett tanulók különbözőzeti vizsgálaton nem szerezhetik meg a polgári iskola harmadik, vagy negyedik osztálybeli bizonyítványát. A hétosztályosok a polgári iskola első, második és harmadik osztályáról, a nyolcosztályosoknak pedig a polgári iskola mindannyi osztályáról kell külön-külön magánvizsgálatot tenniük, ha a polgári iskola harmadik, illetve negyedik osztálybeli bizonyítványát megszerezni akarják. Azok a tanulók, akik a hetedik osztályt legalább jó eredménnyel végezték és már betöltötték tizennegyedik életévüket, engedélyt kaphatnak kérelemre az illetékes főigazgatótól a polgári iskola első és második osztálybeli összevont magánvizsgálat letételére és ennek sikere esetén már három hónap múlva a harmadik osztálybeli magánvizsgálatra. A nyolcadik osztályt sikeresen végezték korra és tanulmányi eredményre való tekintet nélkül a polgári iskolai harmadik osztálybeli bizonyítványnak időkezdésménnyel való megszerzése után a negyedik osztálybeli magánvizsgálat letételéért is folyamodhatnak. Ha a népiskola hetedik vagy nyolcadik osztályát végzett tanulóként, engedélyt kaphatnak a népiskola hatodik osztályt végzettek számára előírt különbözőzeti vizsgálatra és ennek sikere esetén felvehetők a harmadik osztályba. Itt is feltétel, hogy a különbözőzeti vizsgálatra jelentkezők a közvetlenül megelőző tanévben végezzék el a népiskola hetedik vagy nyolcadik osztályát. Azok a tanulók, akik a népiskola nyolcadik osztályát valóban sikerrel elvégezték, a továbbképző népiskola látogatása alól felmenthetők, az iparos és kereskedőtanonciskolai felvételnél pedig úgy kezelhetők, mint akik a polgári iskola negyedik osztályát elvégezték.

Egyéb tekintetben, így a köztisztviselői minősítés, a tanító, tanítónő, vagy óvónőképző intézetbe, felsőkereskedelmi iskolába, felsőmezőgazdasági iskolába, felsőipariskolába, ipari szakiskolába, nőiipariskolába, vagy más hasonló-

foku intézetbe való felvétel s az ipari előképzettség szempontjából a népiskola nyolcadik osztályának elvégzése nem egyenlő értékű a polgári iskola negyedik osztályának elvégzésével. A miniszter az ezektől a rendelkezésektől eltérő korábbi rendeleteket hatályon kívül helyezi.

URÁNIA

Ma, vasárnap, este fél 6 és 8 órákor:
HARRY BAUR

A szerelem orvosa.

Azonkívül:

CHARLIE CHAPLIN
SZÖKEVÉNY.

Műsort bevezeti:

Magyarvilághíradó.

HIREK.

— A református templomban ma délelőtt 9 órákor Demjén Ferenc lelkész, délután 2 órákor Kovács Lajos vallás-oktató lelkész prédikál. A kötelei tanyai iskolában délelőtt prédikál Fehér János segédlelkész.

— **Horthy Miklós** kormányzó urunkat a lengyel köztársaság elnöke meghívta vadászatra. A vadászterület a bialoviézsai mintegy 1100 négyzetkilométer területen fekvő őserdő, amely egyes elkülönített részeiben többek között bölények, szarvasok, farkasok, medvék, rókok és hiuzok is tanyáznak. Horthy kormányzónk a meghívásnak eleget téve, február 4-én indul. Febr. 5-én érkezik Krakkóba, ahol már várni fogja Mosicki köztársasági elnök. Itt fényes ünnepélyességeket rendeznek kormányzónk tiszteletére. Innen fognak másnap a bialoviézsai vadászatokra indulni. Ezek végeztével az elnökkel Varsóba, a lengyel fővárosba fognak menni. Itt újból ünnepélyesen fogadják kormányzó urunkat. A testvér lengyel nemzet őszinte örömmel és szeretettel várja Horthy kormányzónkat.

— **Dr. Tasnádi Nagy András** vallás- és közoktatásügyi államtitkár, városunk és kerületünk közbecsülést, közszerepet kiérdemelt általános népszerűségnek örvendő országgyűlési képviselője az Országos Nemzeti Egység pártelnöki tisztségére van kiszemelve.

— **Az uri Kaszinó** február 5-iki jelmezes estéje mindenképpen nagyon sikerültnek és igen látogatottnak ígérkezik. Olyan lelkes érdeklődés ritkán mutatkozott egyszer-egyszer álarcosból iránt, mint most. Ennek oka abban is keresendő, mert a rendezőség és a mulatni vágyó fiatalság odaadó, lelkes tevékenységet fejt ki minden vonalon és egész erejét megmozgatja a siker kivívására. A kellemes meglepetések egész légióját is tervbe vették a rendezők, akiknek élén dr. Szabó Zoltán főjegyző elnöke mellett a helybeli uri ifjúság elitje működik. Egy kellemes, szép est eltöltésére lehetnek elkészülve az álarcosbál résztvevői.

— **A Bocskay Olvasókör** ma egy heti közgyűlésén id. B. Nagy János elnökölt. A közgyűlési tárgyszorozaton szereplő ügyek egyhangú határozattal nyertek elintéztést.

— **A Pusztangyálházai közbirtokosság** évi rendes közgyűlését február 6-án tartja.

Hajfestés

minden ányalatban.

tartós hullám

a legújabb módszer szerint Debrecen legrégebbi szaküzletében:

Románominé

— Bika bérház —

József kir. hg.-u. 3.

Telefon: 19—56.

— A református presbitérium január 31-én délelőtt 10 órákor Demjén Ferenc lelkész és dr. Márton Gábor főgondnok elnöke alatt presbiteri gyűlést tart.

— A hajdusoboszlói vadász-társaság mai napon a Csipkésben körvadászatot rendez. Ez lesz ebben a vadászszézonban az utolsó körvadászatot a társaság részéről.

— A **Gazdakör** február 6-án délelőtt 11 órákor tartja évi rendes közgyűlését saját helyiségében Szilágyi Ferenc ügyvezető alelnök vezetésével.

— Az ötödik választókerület ma választja 3 városi képviselőjét és póttagjait a városháza 9. számú helyiségében. A választási helyzetet nagyban megnehezítette az a körülmény, hogy Békéty Lajos református lelkészt, a kerület egyik eddigi városi képviselőjét nem sikerült megnyerni a jelöltség újabb elvállalására. A nála megjelent küldöttség előtt kitért minden ily irányú kérelem elől. Két lista indul, a Szilágyi Kálmán, Décsey Sándor, Kircsy Ferenc és a dr. Hunyady Béla, Mohácsi János és társaié.

— A **Hajdusoboszlói Takarékpénztár** igazgatósága és felügyelőbizottsága január 26-án dr. Márton Gábor polgármester, igazgatósági elnök vezetésével élén együttes gyűlést tartott. Zakar János igazgató előterjesztésében tárgyalattak a zárszámadás, nyereség—veszteség mérleg. Polgármester-elnök kijelentette, hogy az intézet elhalálozott igazgatósági tagja dr. Dajka Ambrus főügyész helyére igazgatósági tagul megválasztás végett dr. Csiha István városi tisztügyészi fogja a képviselőtestületnek ajánlani.

— A **helybeli nyugdíjasok** egyesülete febr. 6-án délelőtt 11 órákor tartja dr. Erdős Kálmán nyug. polgármester elnöke alatt élén évi rendes közgyűlését.

— A **Református Szeretetszövetség** taggyűjtői a héten felkeresik a református híveket s összegyűjtik a széthordott borítékokba tett hozzájárulásokat. A Szeretetszövetség eddig 33 jótékony intézmény: árvaházat, napközi otthont, aggok menházát, gyenge elméjűek menhelyét tart fent az ország különböző vidékein, amelyekben 1054 gondozottat ápolnak. Valóban jótékony cselekedetet gyakorol tehát, aki a Ref. Szeretetszövetség kérészavát meghallgatja. Városunkban is van má. ándékozott háza Hanvas-utcán a Szeretetszövetségnek.

— **Az ipartestület** pénztára javára az iparos ifjúság február hó 19-én és 20-án, szombaton és vasárnap este 8 órai kezdettel nagyszabású műkedvelő előadást rendez, mely alkalommal színrekerül: Rátkay László „Felhő Klári” című népszínműve.

Eladnám, vagy elcserélném segédmotorosért 223-as Puch motoromat, Gáll terményes.

— A **vármegyei törvényhatósági közgyűlés** február 14-én délelőtt fél 11 órákor Debrecenben a megyei székházban Fáy István főispán elnöke alatt ülést tart. Ugyanaznap délelőtt 9 órákor a vármegyei közigazgatási bizottság szinte Fáy István főispán elnöke alatt élén fog üléskezni.

— A **hős budapesti államrendőrt** Hajtó Antó Antal rendőrfőtörzsermestert, akit Pestszentlőrincen éjjeli felügyelete közben betörők hasba lőttek, Horthy Miklós kormányzónk a kórházban meglátogatta a súlyos beteget és vigasztaló szavakat intézett a beteghez és annak jelenlevő családtagjaihoz. A kormányzó ur magas látogatása és nemes gondolkozása országos viszonylatban is meleg elismerést váltott ki az államfő irányában.

— A **szegényházi gondozottaknak** Kis Károly III. tízed 37. szám alatti lakos egy birkát, egy kenyert, 1 és fél kiló szalonnát adott.

— A **városi dalegylet választmánya** január 23-án Békéty Lajos ref. lelkész elnöke alatt ülést tartott. A választmányi ülés legfőbb tárgya a közgyűlés előkészítése volt, majd foglalkozott a daloskerületben tartandó dalosversenyek ügyével. Békéty Lajos eddigi elnök közmegelegedésre és általános elismerésre méltón 14 év óta viselven eme tisztelet, hajlott korára való tekintettel, végleges lemondási szándékát közölte a választmánnyal. Hiába volt minden marasztalási kísérlet, hajthatlan maradt. Ezt a megmásíthatlan szándékot a választmány nagy lehangoltság mellett volt kénytelen tudomásul venni. Választmányi ülés után értekezlet alakultak át a jelenlevők. Az elnöki tisztségre felkérték Demjén Ferenc ref. lelkészt, aki a dal szeretetétől vezéreltetve hosszú időközön át volt elnöke, a világháború zivatarai, felfordulásai, nehézségei között fenntartója, megtartója a dalegyletnek. Ő azonban életkorára való tekintettel azt nem fogadta el, fiatalabb erők munkásságára alapítván a dalegylet várokozó nagy feladatok megvalósítását. Az értekezlet ezután a megjelentek egyértelmű óhajára az elnöki tisztre dr. Márton Gábor polgármestert, első alelnökül Körner Géza ny. rendőrfőtanácsost, ügyvezető alelnökül pedig dr. Szabó Zoltán városi főjegyzőt jelölté. A közgyűlés február 6-án délelőtt fél 11 órákor a központi fiúiskola IV. b. osztályu földszinti termében lesz megtartva.

— **Az adófelszólamlási bizottság** tagjai a hajdusoboszlói kir. adóhivatal területén. Az általános kereseti adó, továbbá a jövedelem- és vagyoadó jogossága és mérve ellen beadott felebbezések II-od foku elbírálására hivatott adófelszólamlási bizottságba az 1938—40. évekre Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságának 1937. évi dec. 14-én tartott rendes gyűlésén következők lettek megválasztva: 1. A mezőgazdasági kamara részéről rendes tag: Demjén Ferenc hajdusoboszlói, póttag: Ádám Sámuel hajdusoboszlói. 2. Az ügyvédi kamara részéről rendes tag: dr. Malatinszky Zoltán hajdusoboszlói, póttag: dr. Kiss István püspökladányi. 3. Az iparkamara kereskedelmi osztály részéről rendes tag: ifj. Göblyös Ferenc hajdusoboszlói, póttag: Csérnyi István hajdusoboszlói. 4. Az iparkamara ipari osztálya részéről rendes tag: Nagy Ferenc hajdusoboszlói, póttag: id. Göblyös Ferenc hajdusoboszlói. 5. A törvényhatóság részéről rendes tag: dr. Ludány Miklós nádudvari, póttag: B. Nagy János hajdusoboszlói lakosok.

— **Csodálatosan szép természeti jelenségben** gyönyörködünk január 25-én este a 8 óra utáni időben. A sarki fénynek egyik igen szép formája és tüneménye volt látható. Rózsaszín, majd halvány vöröses színben tündökölt az egész égboltozat, amelyet néha fölfelé irányuló fehér fénycsávok szeltek keresztül, mint a felkelő nap sugarai. A hol elhalványodó, hol erősebben fellobbanó tüzes fényjelenségnek igen sok bámulója akadt, nemcsoda, hiszen emberöltők elteltnek anélkül, hogy ez az északibb vidékeken gyakori tünemény hazánkban ilyen feltűnő erővel és tisztasággal látható lenne.

— A **debreceni bölcsészettan-haligatók jubileumi díszbárogzása.** A Turul Szövetség debreceni bölcsészettudománykari „Árpád” bajtársi egyesülete ebben az évben ünnepli fennállásának tizenöt éves jubileumát. E nevezetes évforduló alkalmából 1938. február 10-én az Arany Bika-szálló összes termeiben ünnepélyes díszbárogzást rendez az egyesület. A jubileumi ünnepség nemcsak az egyesület, hanem a debreceni ifjúság életében is fontos évfordulót jelent és beszámolója kíván lenni az elmúlt 15 év küzdelmeinek. A nagyszabású jubileumi ünnepség legfőbb védnökségét Bornemisza Géza, Hóman Bálint, Lázár Andor miniszterek és Tasnády Nagy András, városunk képviselője és Szily Kálmán államtitkárok vállalták el. A védnöki kar díszes sorában ott találjuk Debrecen és a Tiszántul előkelőségeinek színe-javát, így városunk polgármesterét dr. Márton Gábot is. Hatalmas rendezői gárda dolgozik a bárogzás sikere érdekében és a jóhangulat biztosítására a tánchoz két zenekar áll a közönség rendelkezésére. Az egyik a már Szoboszlón is ismert egyetemi ifjúság szalon- és jazz zenekar Felker Gyula vezetésével, a másik pedig a tizehat tagu rajkó cigányzenekar. A díszes kiállítású meghívó e hét végén kerül kiküldésre. Mindennemű felvilágosítással és meghívó igényléssel kapcsolatosan készséggel áll a közönség rendelkezésére a rendezőség. (Cím: „Árpád” bajtársi egyesület, Debrecen 10. Központi Egyetem.) A hírek szerint városunkból is számosan vesznek részt a debreceni bölcsészek nagyszabású és fényes estélyén.

— **A hírhedt dajak fejedelméről,** akiknek borzalmas szokásait megdöbbentő történetekből ismerjük, rendkívül érdekes, nagyszabású illusztrációval színesített cikket közöl Tolnai Világlapja új száma. A legkiválóbb magyar írók novelláin, a remek cikkek dus során és a nagyszerű folytatásos regényen kívül közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képeklapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

— **Magyar pilótánő afrikai repülversenyen.** Rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl erről a Délibáb új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolót, színházi pletykákat, nagyszerű filmrovatot és több mint száz szebbnél-szebb képet talál az olvasó a népszerű színházi képeklapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

295—1938.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a tűzifa árak megállapítása tárgyában alispán ur által kiadott hirdetmény a város-háza hirdetőtábláján, valamint az egyes tűzifa kerekedőknél megtekinthető.

Hajdusoboszló, 1938. január 17.

dr. Márton Gábor
polgármester.